

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی ارتباط مهارت‌های تفکر انتقادی و شایستگی بالینی در پرستاران بخش‌های
ویژه بیمارستان‌های شهر اردبیل، سال ۱۳۹۱

استاد راهنما: دکتر میترا ذوالفقاری

نگارش: عسگر هوشمندی خانقاهی

پایان نامه

برای اخذ درجه کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت‌های ویژه

آذر سال ۱۳۹۲

چکیده

بررسی ارتباط مهارت‌های تفکر انتقادی و شایستگی بالینی در پرستاران بخش‌های ویژه بیمارستان‌های شهر اردبیل

زمینه و هدف: با توجه به اهمیت تفکر انتقادی و شایستگی بالینی در بخش‌های ویژه به عنوان مهارتی اساسی در مراقبت پرستاری ایمن و موثر، داده‌های مبتنی بر شواهد اندکی وجود دارند که به ارتباط سنجی بین تفکر انتقادی و شایستگی بالینی در پرستاری بپردازد. هدف این پژوهش بررسی ارتباط میان مهارت‌های تفکر انتقادی و شایستگی بالینی در پرستاران بخش‌های ویژه بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در سال ۱۳۹۱ بود.

روش‌ها: ۱۸۷ نفر از پرستاران بالینی شاغل در بخش‌های ویژه در این مطالعه توصیفی از نوع همبستگی بصورت سرشماری مشارکت داشتند. داده‌ها با بکارگیری دو پرسشنامه خودارزیابی؛ آزمون مهارت‌های تفکر انتقادی کالیفرنیا فرم ب و پرسشنامه شایستگی حرفه‌ای (پروژه شبکه آموزش سلامتی اروپا) جمع‌آوری گردید. آنالیز آماری بوسیله نرم افزار SPSS ۱۷ با بکارگیری آمار توصیفی، تی مستقل، کلموگروف-اسمیرنف، من ویتنی یو و ضریب همبستگی اسپیرمن انجام شد.

ارزیابی سطح شایستگی بالینی بر پایه امتیازی که پرستاران بدست آورده بودند (۰-۱۰۰) و براساس متوسط فراوانی میزان بکارگیری هر یک از مهارت‌ها با استفاده از یک مقیاس لیکرت بررسی شد.

یافته‌ها: بر اساس نتایج این مطالعه، امتیاز مهارت‌های تفکر انتقادی در پرستاران بالینی در سطح پایینی بود (۱۲/۳۱). بالاترین امتیاز حیطه پرسشنامه تفکر انتقادی کالیفرنیا فرم:ب مربوط به استدلال قیاسی (با میانگین نمره ۶/۰۴ از ۱۶) بوده و کمترین نمره نیز در رابطه با امتیاز توانایی تجزیه و تحلیل (با میانگین نمره ۳/۶۳ از ۹) تعلق گرفت. شایستگی بالینی در پرستاران در سطح خیلی خوب خودارزیابی شده بود (۱۰۰-۷۶). بالاترین نمره به حیطه عملکرد حرفه‌ای و اخلاقی (امتیاز با حداکثر ۹۰/۳) و کمترین امتیاز به حیطه تحقیق و توسعه (امتیاز با حداقل ۷۰/۱۳) اختصاص یافت. تفکر انتقادی همبستگی مثبتی با شایستگی بالینی پرستاری داشت ($p=0/008$ و $r_s=0/195$). تفکر انتقادی، سابقه کاری و سن از معیارهای موثر و مهم شایستگی بالینی پرستاری بودند.

نتیجه‌گیری: با توجه به همبستگی معنی‌دار مثبت تفکر انتقادی با شایستگی بالینی در پرستاری توصیه میشود از ابزارهای ارزیابی تفکر انتقادی مثل آزمون‌های مهارت‌های تفکر انتقادی کالیفرنیا (فرم ب) به عنوان یک شاخص برای ارزیابی شایستگی بالینی پرستاران بخش‌های ویژه استفاده گردد.

کلمات کلیدی: تفکر انتقادی، شایستگی بالینی پرستاری، بخش‌های مراقبت ویژه.

Tehran University of Medical Sciences
Nurse and midwifery faculty

Relationships between critical thinking skills and nursing
competence in clinical nurses at critical care units

By: Hooshmandi Khanghahi Asghar

Under Supervision of Dr. Mitra Zolfaghari. Ph.D

thesis submitted to the Graduate Studies Office In partial
fulfillment of the requirements for
The degree of MsN in
The name of the discipline

december, ۲۰۱۳

Relationships between critical thinking skills and clinical competence in nurses at critical care units

Abstract

Introduction: considering the importance of the role of critical thinking and clinical competence in nursing to the address of fundamental skills, especially in critical care units, with applying safe and effectiveness care, according to professional standards, achieving this goal is very important. There are few evidence-based data related to the relationship between critical thinking skills and clinical competence of nurses.

The aim of this study is examine the relationships between critical thinking skills and clinical competence in clinical nurses at critical care units from hospitals of Ardabil University of Medical Sciences in ۲۰۱۲.

Material & Methods: ۱۸۷ clinical nurses were participated in this descriptive – correlational study by census. Data was collected using Two self-report questionnaires, the California Critical Thinking Skills Test: Form B (CCTST: FB) and EHTAN Questionnaire Tools (EQT). The data was analyzed by SPSS ۱۷ software using descriptive statistics, t-test, Kolmogorov-Smirnov Z, Mann-Whitney U and spearman correlation coefficient.

RESULTS: The critical thinking skills of clinical nurses were at the low level (۱۲.۳۱). The highest score for the subscales of the CCTST: FB was 'analogical reasoning ability'(۶.۰۴) and the lowest were 'analysis and interpretation ability'(۳.۶۳). The clinical competence of nurses was at the high level (۷۶-۱۰۰). The highest score for the subscales was 'moral and professional function ability'(۹۰/۳) and the lowest was 'research and development'(۷۰.۱۳). Critical thinking skills had a significantly positive correlation with clinical competence ($p=۰.۰۰۸$, $r_s=۰.۱۹۵$). Critical thinking, working years and age levels were the effective and important criterion of nursing clinical competence.

CONCLUSIONS: regarding of positive correlation of critical thinking skills with clinical competence, utilization of critical thinking evaluation tools accordingly : CCTST: FB is recommended for clinical competence evaluation parameter at critical care nurses.

KEY WORDS: Critical Thinking, clinical nursing competence, critical care units